

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน

Members' Participation in the Activities of Successful
Farmer Housewife Groups

สมพงษ์ แป้นทอง

Sompong Pantong

เลขที่ HD1491.T52984 ค.13
เลขทะเบียน..... 2539
..... 25 S.A. 2539

Order Key..... 10299
BIB Key..... 118420

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Science Thesis in Agricultural Development

Prince of Songkla University

2539

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน
ผู้เขียน นายสมพงศ์ แป้นทอง
สาขาวิชา พัฒนาการเกษตร
ปีการศึกษา 2539

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การติดต่อสื่อสารและจิตวิทยาของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (2) ระดับของการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การติดต่อสื่อสาร และจิตวิทยาที่มีต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และ (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกลุ่มของสมาชิก สถานที่ทำการศึกษา ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในพื้นที่ อำเภอเมือง อำเภอกลาง และอำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต จำนวน 9 กลุ่ม ประชากรที่ทำการศึกษา 153 คน ใช้การสัมภาษณ์เป็นวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ มกราคม - กุมภาพันธ์ 2537

จากการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีอายุระหว่าง 36 - 49 ปี ร้อยละ 70 จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 มากกว่า ร้อยละ 80 แต่งงานแล้ว มีจำนวนบุตรน้อยกว่า 3 คน และมีสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 5-7 คน ประกอบอาชีพหลักทางการเกษตร มีรายได้ระหว่าง 30,001-60,000 บาทต่อปี

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มากกว่าร้อยละ 60 มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานกลุ่มในระดับสูงมีการติดต่อกับชุมชนภายนอก น้อยกว่า 4 ครั้ง มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ปีละ 11-14 ครั้ง และมากกว่าร้อยละ 70 ได้เข้าร่วมประชุมและฝึกอบรม ตั้งแต่ 10-12 ครั้งต่อปี มากกว่าร้อยละ 50 ได้รับความรู้ทางการเกษตรและวิธีการดำเนินกลุ่มจากโทรทัศน์ 17 ครั้งต่อเดือน

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มากกว่าร้อยละ 60 มีทัศนคติต่อกิจกรรมกลุ่ม และเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตรในระดับที่ดี มากกว่าร้อยละ 50 มีความคาดหวังว่าจะทำให้มีรายได้ มีความรู้ และได้รู้จักบุคคลอื่นเพิ่มมากขึ้น และมากกว่าร้อยละ 50 มีแรงจูงใจในระดับสูง

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในขั้นตอนต่างๆ พบว่า ในขั้นตอนการร่วมศึกษาปัญหา สมาชิกมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมมากที่สุด ขั้นตอนการร่วมกำหนดแนวทางในการดำเนินงานกลุ่ม สมาชิกมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มมากที่สุด ขั้นตอนการร่วมตัดสินใจในการแก้ปัญหา สมาชิกมีส่วนร่วมตัดสินใจวางแผนการดำเนินงานกลุ่มมากที่สุด และขั้นตอนการร่วมติดตามและประเมินผล สมาชิกมีส่วนร่วมในการนำผลการวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงกลุ่มให้ดีขึ้นมากที่สุด

การทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อันได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในหลักการวัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานกลุ่ม การติดต่อกับชุมชนภายนอก การได้รับข่าวสารจากวิทยุ เอกสารสิ่งพิมพ์ ความคาดหวังต่อการมีความรู้เพิ่มขึ้น การได้รู้จักบุคคลอื่นเพิ่มขึ้น และแรงจูงใจ

ปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ รายได้ของสมาชิกไม่เท่าเทียมกัน สถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม่เหมาะสมและงบประมาณน้อย ส่วนข้อเสนอแนะของวิธีการดำเนินงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับจะต้องวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาของกลุ่มและจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ และทักษะของสมาชิก ศึกษาและวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มในทุกรูปแบบ และส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนเพื่อระดมทุนในการทำกิจกรรมของกลุ่มให้เพิ่มมากขึ้น

Thesis Title Members' Participation in the Activities of Successful Farmer
 Housewife Groups
Author Sompong Pantong
Major Program Agricultural Development
Academic Year 1996

Abstract

The objectives of this research were to study : (1) the basic data on the economy, society, communications and psychology; (2) participation in the above; (3) interrelation of the factors (i.e. economic, social, communicative and psychological) and their effect on the members' participation in activities of farmer housewife groups; (4) problems and suggestions in group implementation by the members.

The population of this study was nine farmer housewife groups in Muang, Talang and Kratoon districts of Phuket. The population was 153. An interview was used to collect the data. The study period was from January to February 1994.

The findings revealed that the majority of the members' ages ranged between 36-49 years. More than 70 percent had obtained formal education up to grade 4, and more than 80 percent were married less than 3 children. The members of the family ranged from 5-7 persons. They had a major occupation in agriculture and received incomes ranging from 30,001-60,000 baht per year.

More than 60 percent of the members had a good knowledge and understanding of the principles, objectives and operation of a group. They had contact with communities outside their own less than 4 times per year and with the home-economics officer about 11-14 times per year. More than 70 percent joined

received information on agriculture and group operation through television 17 times per month.

More than 60 percent had a favorable attitude towards their group activities and the home-economics officer. More than 50 percent expected to get a higher income, better knowledge and have more friends. More than 50 percent had a high level of motivation.

For members' participation in various the stages of operation, it was evident that at the stage of problem analysis, members participated most in group meetings. At the stage of planning for strategies of group operation, members participated most in the execution of the activities. At the stage of problem-solving, most members made their decisions together for group-operation planning. At the follow-up stage, members used the results of the analysis to improve their group.

In correlation analysis, it was found that factors of knowledge and understanding of the principles, objectives and operation of a group, outside urban contact, exposure to radio, exposure to printed matter, expectation to receive more knowledge, expectation to have more friends and motivation were found to be positively correlated with members' participation in the activities of the group.

The associated problems in a group operation were as follows they had income differences among the members : Another problem was the unattractive location of a member's shop together with a very limited budget. The recommendations were that all concerned at all levels should analyze the group situation and operate the activities relevant to the knowledge, ability and skill of the members. They should study and analyze their products to make them more attractive to consumers and to promote them in different ways. Finally, the members should increase the fund for group activities.